

Prodaja Kuca Cementira Etnicku Podelu

Author: [IWPR Balkans](#)

Cena nekretnina raste na granci Kosova i Srbije. Spekulanti se useljavaju dok etnicki Albanci dolaze iz centralne Srbije na jug da bi kupili kuće Srba koji odlaze.

Selo Kokaj nalazi se s jedne strane granice između Kosova i Srbije, dok je selo Ranatoc iz oblasti Preseva na drugoj strani. Stanovništvo oba sela su etnicki Albanci, ali oni koji su u Srbiji gledaju da se presele na Kosovo gde se osecaju bezbednije.

Kokaj se promenio tokom poslednje dekade, broj stanovnika je pao sa nekadasnjih 600 na 200 ljudi pocetkom 1999.godine. Mnogi su otisli u Svajcarsku da traze posao posto je Kosovo oduzeta autonomija.

Danas u selu zivi tridesetak stanovnika. Ostali su se preselili u obližnji grad Gjilan za vreme rata iz bezbednosnih razloga, posto su srpske paravojne jedinice ubile sest ljudi u aprilu.

"Strah je osnovni razlog sto su se ostali odselili", kaze Vaxhit, jedan od poslednjih seljaka koji su ostali. Pokazujuci na groblje koje se nekoliko metara dalje nalazi u Srbiji, on objasnjava ironicno da su "nasi mrtvi postali stranci".

Put ka Srbiji pun je traktora i kamiona. "Nije tajna da prodajemo cigarete u Srbiji", objasnjava vozac kamiona, dodajuci da iz Srbije nosi robu za prodaju na Kosovo, izbegavajući placanje poreza na obe strane.

Selo Bilnica nalazi se devet kilometara dalje. To je etnicki pomesano selo u kojem tri kuće pripadaju Srbima koji, sudeci po lokalnom zemljoradniku, "nisu bas ubedjeni da bi se trebalo iseliti u Srbiju".

Ovi se Srbi nisu kompromitovali za vreme rata i cak su zajedno sa svojim susedima Albancima putovali u Gjilane da bi uzaludno protestovali kod lokalne policije protiv srpskih paravojskih jedinica. Sada ih mogu isterati, iako su nevini, Albanci iz Srbije kojima su potrebne kuće.

Agron, Albanac iz Preseva, dosao je u Gjilane da kupi kucu po instrukciji svoja dva brata iz Svajcarske. On ide u pravoslavnu crkvu gde se okupljaju Srbi i Albanci radi kupovine i prodaje nekretnina.

Ova improvizovana berza nekretnina dobro funkcioniše. Vlasnici koji su se iselili u Srbiju mogu se kontaktirati putem "kurira" Srbina koji dobro govori albanski jezik. On skida svoje automobilske tablice i putuje Srbijom trazeci vlasnike, naplacujuci 30 nemackih maraka za povratni put do Vranja i 50 maraka do Nisa.

Lokalni Albanci imaju razna vidjenja povodom kupovine srpskih kuća. Njima njihove srpske komsije nece nedostajati. Neki misle da bi Srbi trebalo jednostavno da odu, ostavljajuci njihove domove kao nadoknadu. Drugi pozdravljaju kupovinu imanja kao efikasan nacin oslobodjanja od srpskog stanovništva.

Srpski prodavci pokusavaju da objasne albanskim kupcima da nisu svi oni odgovorni za ono sto se desilo na Kosovo, ali Albance to ne interesuje.

Albanci se, međutim, bune zbog rasta cena nekretnina i pojave spekulanta koji jeftino otkupljuju kuće od Srba da bi ih zatim prodavali Albancima po mnogo većoj ceni. U jednom slučaju, kuća je kupljena za 600 hiljada nemackih maraka, da bi se zatim prodala za milion.

Agron je našao stan koji je želeo da kupi, pa je stupio u kontakt sa vlasnicom Srkinjom u Vranju preko "kurira". Ona je u početku želela 60 hiljada maraka, pa je nekoliko dana kasnije smanjila cenu na 40 hiljada.

Daut Dauti je dopisnik Instituta IWPR iz Pristine.

Location: Kosovo

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/prodaja-kuca-cementira-etnicku-podelu-0>